

РЕЧИ ЗА ЖИЛИЦЕ У СЛЕПООЧНИЦАМА

Причало се да је међу нама. Да су јој реченице брзе и топле. Да рањавају и разгаљују. Да се лепе за ноћне пределе, за светлост, за возове, за путнике и за сневаче, за виђене и никад виђене пределе. Причала је језиком дубоких страсти. О мајушним стварима. Преливала једноставним шумом ране. Размицала речи у утеху. Црвљивост тела разлагала у светличасте, праскаве радости. Могао си осетити срце, кроз њене речи, причали су около.

Причало се да је међу нама.

Ми смо хроничари. Мушка нам је свест. Наш језик је свеобухватан. Наш посао је велики. У мрежу ухватити свеколике ствари овог света. Датуме, узроке, последице, законе... наш задатак је, тако мислимо, да памтимо. Да бележимо. Преносимо и расејавамо приче. Наше приче чврсто су уже историје. Време је заковано нашим писањем. Ми смо утемељивачи разума.

Кад су почели да се разносе гласови о њој, остали смо мирни. Међутим, знали смо да је чекамо. Патили смо за бојама, за прозорима речи кроз које ће светлост шарати нашим причама, желели смо да жилице, негде дубоко умирене, заиграју и у нашим слепоочницама.

Мој отац, Врховни Хроничар, ћутао је. Сви смо желели да је нађемо. Фалио нам је тај зачин у причама. Фалило нам је њено срце. Сад, кад знамо да постоји, никад се више нећемо смирити.

* * *

Да, био сам њој. На оном њешичком њрелазу. Узбудљив је Београд у њролејње дане. Свењлоси се расија као вечности. Све лебди. Одблесци на окнима раскошних фасада, звоно њрамваја у

који улазиш, кораџи збијени у хиџињу, на белим њруџама раскрсница. Да, волим да ње ѡрајим у њакове часове. Неѡримејно.

Увек у таква јутра. Појављујеш се. У раскоши сунчевих пруга. Кад кренем да те ухватим за руку, неко се помери испред, и хитро нестанеш. Појавиш се на другој страни. Кад би да викнем, Бошко, зашкирпе гуме, зазвони трамвај... између два трена, повик остане заглављен. И ти већ замичеш у распарано платно дана. Између две титрајуће светлости.

Ономад, кад сам ње ѡражио, на дојусџу између две смене на ѡложају, каква забуна. Под мраком, клизавим сѡејеницама, ујамџио сам: ѡраво, исѡод дрвореда, ѡа онда десно, никако лево. Мрак ѡиба леденицама, јануар је. Чезнем да ми оѡвориѡи враџа.

Вадим из пећнице дивне жуте кифлице, као мали месеци, миришу на време породичних окупљања. Чај од мајчине душице, донео си неки дан са планине, на којој стрепиш, на којој размењујеш повике са онима преко, моташ шкију, блистав као сунце, мељеш време предано, као воденичар жито. Чај, тај чај, мирише. На све то. Савијам дланове изнад малог дрхтавог чајника. Чекам да покуцаш.

Крџа је ноћ. Мукла. Немам кућу у овом ѡраду. Сѡавам у ѡућем креветџу. Мајка ѡеџла и заџеже рубове чарѡава, али они нам и даље секу срѡа, и ниѡџа не мирише као наѡи борови, ѡамо, ѡде је црна руѡа, сад. Умесџо куће. Седам на ѡуѡаѡику исѡред џлувих ѡрозора. Не знам ѡџа није у реду. Збоѡ чеѡа не моѡу да ѡе нађем?

И сат растеже време. Мали месеци-кифлице, хладни су. Пара из чајника, плаче у ледним ѡошковима собе. Борови изнад прозора, стешњени гробљем и планином иза, црњи су од ноћи. Није му стало. Мислим. И на мале месеце пада киша. Као поплава излива се мој јад.

Кожа ѡи је џлаѡка. Уѡлашен сам. Моѡам ѡѡаре, смејем се. Смешѡам се у ѡвоје око. Да, биѡан је одраз у оку. У ѡрвим часовима дељења. Кад замешнеѡ некоѡа у очима, ѡосле, као бисер, у мекој уѡроби, он нараѡа. Нисам баѡи, да кажем, искусан са женама. Волим да ѡричам с ѡобом. Тако нараѡа наѡе заједниѡѡиво. Док ѡрѡѡима хваѡам ѡвоју кожу. Клизим ѡоме, као ѡо води у коју зарањам, да бих заборавио да ѡосѡоји свеѡи. Овакав какав јесѡе. Горе, ѡосле ѡуцања. И ѡсовки.

Причаш. Не знам због чега не даш да читам твоје кратке стихове. Помињеш Раичковића. Витмена. Цветајеvu. Нисам праведна, али кроз моје уши разматавају се дугачки стихови Бранка В. Радичевића. И свет М. Павловића. *Једна је жена њрешла са мном реку.* О, ту би да нас заробим. У ту песму. Ту нам је место.

Да, доносиш и једну китицу љубичица, испод војничке блузе. И шаку лешника. Кажеш, има колико хоћеш. Горе, под небесима. Много је таквих дарова.

Пажљиво си дужио сваки комад униформе. Све, баш по мери за тебе. Тебе, који као хук стојиш изнад реке и знаш да је ово само одсечак времена. И света. Тужно си жив.

Лејо ми је у њвојим речима. Ту сам ње заволео. Свајџи Боже. И њомилуј Јаки! Кад је све њрошло, раџила си време. Лако. Само свејлосџ зајџиџра, као одблесак. Моџла си биџи хирурџ. Нико не њримеџује. Да недосџајемо. Једна је жена са мном њрешла реку. Сад разумем. Рекла си, никако десно, њраво ња лево. Посџоје неки реџеџиџори који блокирају речи, и разумеш њоџреџно. Уџозореџе џџџезне. Осџане џраџ, никоме од корисџи. Седео сам на деџој љуџаџџи. И џлакао. Ниџде нема месџа за мене, мислио сам. Поџреџан џуџоказ. Поџреџан смер. Није ни хџела да доџем. Сад ми се смеје, мислио сам. А снеџ је вејао. И ледиле се речи.

Жена коју си одабрао, из рода је немуштих. Не можеш јој просипати смех на крило. Она нема руке које га могу загрлити. И чувати. Секло ме је испод ребара. Ширила сам по мразу чаршаве на балкон. Ширила сам речи, празне. Држао си је за руку, млако, али обећавајуће. Где сам могла сакрити очи?

Када би се чули пуцњи изнад града, постављала бих дрхтурави чајник насупрот себе, и удисала. Мрвио се страх, као звезде. Пузио си, преко камења, кроз коприву, гњечило љубичице, сабијао снег, блато, прашину. Намештао око на визир за ноћно мерење другог, да он не би тебе, и зубима грицкао доњу усну, споро, и заводљиво, као кад ноћ покорава свет. Видела сам те. Као благу, беличасту нит, сакривеног, дрхтавог, повијеног, док су звезде проказивале све наше напоре да будемо несазнатљиви. Мирисна пара из чајника чини те будним. Седим, дуго у ноћ. Гледам у столицу и шољицу преко пута. Ако останеш будан у мрклој шуми, изнад реке, на планини, насмејаће ти се свет, изјутра.

Мукло, чујем џласове, џраже нас. Чекамо их. Неџу џуџаџи, неџу џуџаџи. Неџу џуџаџи. Прислоџен на букву, једва да диџем. Једна је жена њрешла са мном реку... џлас се одваја, долази из

ушију, ирелива се кроз сѿабла. Ко осѿане будан, сѿасен је. Игра-
мо се жмурке. Они нама, рафал. Ми њима. Они ирче. Ми иузимо.
Псујемо. Псујемо. Јаучемо. Урламо. Шума нас заводи. Ми ирчимо.
Они иузе.

Цвейови на ивом чајнику, иросуиши као звезде небом. Кад се
заврши райи, иобећи ћу с иобом. Заборавићемо моју жену. Због чега
је држим за руку? Њена иишина је немуиша.

Када су те донели, имао си у устима реч. Загледан у растре-
сито време изнад себе. Кажу да мртваци отворених очију воде оне
који их виде. Сапело се цело небо. У згрченој усни. Не постоји
ништа више, каже твоја жена. Оставља те самог. Оставља те мојим
речима које ћеш провести кроз вечност.

Али ивоје су речи живе. Никад не губим радоси. Тоило је у
њима. Као у међави, кад се назире свеишлоси ламие. Као иуцкеиша-
ње дрва, у соби док клизим ивојим рукама као месечина иодаином
водом.

Док си падао са литице, кажу да је вејавица као облак обмо-
тавала твоје тело. А речи су вејале, са свих страна, драга Доротеја.
У моје наручје.

Бело је. То сви знају. У свим иричама измаглица и иишправа
белина иружају се иосле овога свеиша. Дочим, ја ираишим ивој ко-
рак. И речи. Расиарани шав, и ноџом ирекорачујем у расиришеноси
иоилоџ дана. Тоилоџ као јасиук ире буђења. Лейо је у Београду, на
иешачком ирелазу, ойсењиваиши ивоје очи.

* * *

Нисам причао никоме. Осећао сам да је близу. Да ће ме наћи.
Само треба бити стрпљив. Дани се измичу. Наше приче постају
штуре. Бацамо мреже на речи, као ловци на шкољке. Из у дубина,
вадимемо само огорчале страхове. И монотоне скелете оглоданих
прича. Сви смо на опрезу. Дахови су нам плитки, а ловачке стра-
сти дубоке. Њушимо све што промакне. Свет је препун сржи,
кажу на вестима. Жене угаслих очију, и лица млађих од коже.

Тиши сам од своје сенке. Књижара у којој стражарим препуна
је корака. И дахова. Налази се на раскрсници са које се мрешкају
сенке у свим правцима.

Над куполом града жежена светлост. Велики Хроничар, мој отац, додирује прстима слова на хартији, са дивљењем пита, како си је нашао? Смешкам се. Имам тек тридесет година, и не смем никоме да проказујем пут. Ако бих им рекао да ме је чекала, поред полице светлости, и да је све што је требало рећи било: *Госпођо, молим Вас...* исмејали би ме.

Међутим, она је стајала тамо, поред те полице, свакога дана. Очију упртих у зрнасту светлост, размрвљену пескираним стаклом прозора. Чекала. После би проминула на раскрсницу и претрчавала пешачки прелаз. Лаконога, увек као да прати некога.

Заиста, све што сам рекао било је: *Госпођо, молим Вас...* И обмотала ме је топлина. И речи су вејале из њених очију. Лепиле се, ројиле.

Прича није само у бележењу, она је у ситним цветовима чајника. У жишкама ватре, у погрешној адреси... њене очи су ме понеле.

И ево приче. Топле и податне. Од које титрају жилице у слепочницама, драги хроничари.